

SINIF: 8

- I. İleri gitmek
- II. Haddini bildirmek
- III. Çizmeden yukarı çıkmak
- IV. Yolunu kesmek

1. Yukarıdaki deyimlerden hangi ikisi aynı anlamdadır?

- A) I-II B) II-III C) I-III D) II-IV

2. "Kabuğuna çekilmek" deyiminin anlamı nedir?

- A) Kabuklu olan bir canlının büzülerek küçülmesidir.
B) Kendi sorumluluğunun dışında kimsenin işiyle uğraşmamaktır.
C) Bütün gün işinin sonucunu almak için uğraşmıştır.
D) Kendi hayal âlemi içinde derin düşüncelere dalmaktır.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "Açık vermek" deyimini diğer üçünden farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) Ailemizin bütçesi her ay açık veriyor.
B) Dikkatsiz vezneciler sık sık açık verirler.
C) Dikkatsiz konuştuğu için açık verdi.
D) Orta direk açık vermeden nasıl yaşar bu devirde?

4. "Uluslar, kendi güçlerine ve kaynaklarına dayanarak kalkınmalıdır." düşüncesi ile aynı doğrultuda olan atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Elin hamur, karnın aç.
B) Denize düşen yılana sarılır.
C) El el ile değirmen yel ile.
D) El kazanı ile aş kaynamaz.

5. "Yayla halkı, İnce Memed'i bütün düşmanlarına karşı - - - korumaya karar verdi." Yukarıdaki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilirse cümle "sıkıntıları ve tehlikeleri göze alarak" anlamı kazanır?

- A) ...kesenin ağzını açarak
B) ...kendini ateşe atarak
C) ...dil dökerek
D) ...mahalleyi ayağa kaldırarak

6. Hangi deyim "sadece kendi bildiğini yapmak, başkalarını dinlememek" anlamını vermektedir?

- A) Burnu havada olmak
B) Burnu Kafdağı'nda olmak
C) Burnundan kıl aldirmamak
D) Burnunun dikine gitmek

7. "O çantayı almayı çok istiyordum, alamadım. Hâlâ da çok istiyorum. Sizin anlayacağınız - - -." cümle aşağıdakilerden hangisiyle sürdürülürse anlamca bütünlüğe kavuşur?

- A) ...çantada gözüm kaldı.
B) ...çantaya gözüm kaydı.
C) ...çantayı göz önüne aldım.
D) ...çantaya göz kulak oldum.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir deyim açıklamasıyla birlikte verilmiştir?

- A) Çocuğun ağaca çıktığını duyunca yüreğim ağzıma geldi, ne yapacağımı bilemedim.
B) Bu adamcağız yaşlanınca elden ayaktan düştü, çalışamaz duruma geldi.
C) Olayın böyle sonuçlanacağı içime doğmuş, sürekli huzursuzluk duymuştum.
D) Öğretmenine içini dökmüş, ondan sorunlarının çözümü için yardım istemiş.

9. Verilen cümlelerin hangisinde deyim yanlış kullanılmıştır?

- A) Gürültüden başım kazan gibi oldu.
B) İnsanlık ilkelerini baş tacı etmeliyiz.
C) Bu güzel sözleri dili sürçtüğü için mi söylemiş?
D) Düşünceleri her dem tazeliğini koruyor.

10. Verilen atasözlerinden hangisi anlamca diğerlerine ters düşmektedir?

- A) Akıllı düşman, akılsız dosttan hayırlıdır.
B) Akıllı köprü arayana dek, deli suyu geçer.
C) Akıl adama sermayedir.
D) Akılsız başın cezasını ayaklar çeker.

DEYİM-ATASÖZÜ

11. Hangisinde bir deyim açıklamasıyla birlikte verilmiştir?

- A) Dostları için özveriden çekinmezdi, arkadaş canlısıydı.
B) Gene aynı şeyleri söylüyor, ısıtıp ısıtıp önüme getiriyor.
C) Ortada fol yok yumurta yok, ne söylenip duruyorsun.
D) Bahçeyi bellerken yoruldu, dilim bir karış dışarı çıktı.

12. "Bilgisiz, yeteneksiz kişi kendisine verilen görevde tutunamaz." cümlesinde verilen düşüncüyü aşağıdaki atasözlerinden hangisi karşılar?

- A) İş bilenin kılıç kuşananın.
B) İşleyen demir pas tutmaz.
C) İş insanın aynasıdır.
D) Boş çuval dik durmaz.

13. "Akıl yaşta değil baştadır fakat akılı başa yaş getirir." sözüne anlam yönünden benzeyen seçenek aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşlılar gençlerden daha akıllıdır.
B) Akıl, katılımla kazanılır.
C) Doğuştan getirilen akıl, zamanla olgunlaşır.
D) Aklın yaşlılıkla ve gençlikle ilgisi yoktur.

14. "İnsan yedisinde ne ise yetmişinde de odur." atasözüyle aşağıdakilerden hangisinin ilgisi yoktur?

- A) Huyulu huyundan ne yapılırsa vazgeçmez.
B) Can çıkmadan huy çıkar mı?
C) Huy canın altındadır, onu değiştiremeyiz.
D) Huyunu bilmediğin kimselere güvenme.

15. "Horozu çok olan köyün sabahı geç olur." atasözünün anlamı hangisidir?

- A) Bir işe karışan çok olursa, o iş gecikir.
B) Acele iş iyi olmaz.
C) Çokluk olan yerde anlaşmazlık olur.
D) Bir işin iyi olması için iş bölümü şart.

TEST: 01

16. "Baş dille tartılır." atasözünün anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsan ağırbaşlı olmalı ve az konuşmalı
B) Kişinin akli söylediği sözlerle ölçülür.
C) Zeki kimseler güzel konuşurlar.
D) Her insan konuşmasına özen göstermelidir.

17. Öç almanın, kin gütmenin yersizliğini anlatan atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gün geçer, kin geçmez.
B) Kazma elin kuyusunu, kazarlar kuyunu.
C) Kanı kan ile yumazlar, kanı su ile yurlar.
D) Yılanın başını küçükken ezeceksin.

18. "Onunla konuştuğu için çok sevinçliydim." cümlesinden sonra anlamı pekiştirmek için hangi deyim getirilmelidir?

- A) Gözleri dolu dolu olmuştu.
B) Çalımından geçilmiyordu.
C) Ağzı kulaklarına varıyordu.
D) Yüreği ağzına gelmişti.

19. "Baş edememek" deyiminin anlamını en iyi açıklayan seçenek hangisidir?

- A) Denetim altında bulunan kimseyi denetlemeyip başıboş bırakmak.
B) Olumsuzlukların günden güne yoğunlaşması sonucu uğraştan vazgeçmek.
C) Bir kimseyi yola getirmeye ya da herhangi bir şeyi başarmaya gücü yetmemek.
D) Güçlünün buyruğuna uymayı kabul etmemek, direnç göstermek.

20. Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde tezat (zıtlık) sanatı yoktur?

- A) Kâr zararın kardeşidir.
B) Kötülük her kişinin kârı, iyilik er kişinin kârı.
C) Cömert derler maldan, yiğit derler candan ederler.
D) Cefayı çekmeyen, sefanın kıymetini bilmez.

21. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “yolunu bulmak” deyimini diğerlerinden farklı bir anlamda kullanılmıştır?

- A) Bir yolunu bulup sana yardım edeceğim.
- B) Bu şehirden ayrılmanın bir yolunu bulamıyorum.
- C) Bu adam yolunu bulup köşeyi dönmüş.
- D) Bir yolunu bulup konuyu babasına açmış.

22. Aşağıdaki cümlelerde yer alan deyimlerden hangisi farklı bir anlam taşımaktadır?

- A) Bu işi başarısak düğün bayram ederiz.
- B) Sınavı kazandığını öğrenince gözleri parladı.
- C) İsteddiği oldu ya, etekleri zil çalıyor.
- D) O kadar başarılıydı ki herkese dudak ısırtıyordu.

23. “Dünya zevklerine karşı hiçbir isteği kalmamış, hiçbir şeyden zevk alamaz olmuştu, sanki - - - -.” cümlesi aşağıdaki deyimlerden hangisiyle tamamlanmalıdır?

- A) ...aklı başına gelmişti.
- B) ...gözünü kan bürümüştü.
- C) ...gönlü kararıştı.
- D) ...içi içine sığmıyordu.

24. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi mecazlı anlatıma örnektir?

- A) Çürük tahta çivi tutmaz.
- B) Al malın iyisini, çekme yasını.
- C) Çok mal haramsız, çok laf yalansız olmaz.
- D) Akıl yaşta değil, baştadır.

25. “İnsan yaşamının her döneminde dünyayı, yaşamayı canlılıkla sever.” anlamına veren atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir göz ağlarken, öbür göz gülmez.
- B) Vücut kocar, gönül kocamaz.
- C) Demir tavında dövülür.
- D) Beş parmağın beşi de bir değildir.

26. “Çocuk, para sızdırmak için yalan söyledi.” cümlesindeki altı çizili deyim cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Baba parasıyla caka satıyor.
- B) Parasız pulsuz bu işe girilmez ki.
- C) Annenden para kopar da maça gidelim.
- D) Senin kadar para canlısı zor bulunur.

27. “Acı bir denemeden sonra, birinden ya da bir şeyden zarar gelebileceği kanısına varan” bir kişi için aşağıdaki deyimlerden hangisi uygun düşer.

- A) Gözüne kestirdi.
- B) Gözü korktu.
- C) Gözünü dört açtı.
- D) Gözü karardı.

28. “Açık” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir başka sözcükle birleşerek deyimleşmiştir?

- A) Açık fikirliydi, düşündüğünü olduğu gibi söylerdi.
- B) Açık pencerenin önünde oturmuş, dinleniyor.
- C) Açık yer kalmadı, alışverişimizi yapamadık.
- D) Evin duvarları açık maviye boyandı.

29. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi mecaz anlamı değildir?

- A) Sayılı koyunu kurt kapmaz.
- B) Serçeye çubuk beredir.
- C) Sıcağa kar mı dayanır.
- D) Saç sefadandan, tırnak cefadandan uzar.

30. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi “Sağlam karakterli kişiler, sağlam temele dayanan işler, önemsiz etkilerle sarsılmaz.” anlamındadır?

- A) Yel gibi gelen sel gibi gider.
- B) Yel kayadan ne koparır.
- C) Alıcı kuşun ömrü az olur.
- D) Yeğniyi yel alır, ağır yerinde kalır.

31. “Can çıkmayınca huy çıkmaz.” atasözünün anlamca yakını aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çıkmadık canda umut vardır.
- B) Çivi çiviyi söker.
- C) Çanağa ne doğarsan kaşığında o çıkar.
- D) Huy canın altındadır.

- I. Gözden ırak olan gönülden ırak olur.
- II. Göz görmeyince gönül katlanır.
- III. Görünen köy kılavuz istemez.
- IV. Göze yasak olmaz.

32. Yukarıdaki atasözlerinden hangileri anlamca aynıdır?

- A) I-II
- B) I-III
- C) II-IV
- D) I-IV

33. “Tatlı sözlerle güzel bir şey gerçekleştirmiş olmaz.” cümlesinin anlamını aşağıdaki atasözlerinden hangisi verir?

- A) Balı olan bal yemez mi?
- B) Bal olan yerde sinek de olur.
- C) Bal tutan parmağını yalar.
- D) Bal bal demekle ağız tatlanmaz.

34. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi “ümit” aşılamaktadır?

- A) Kara haber tez duyulur.
- B) Kaza geliyorum demez.
- C) Karaya sabun, deliye öğüt neylesin.
- D) Kara gün kararıp kalmaz.

35. Aşağıdakilerden hangisi atasözüdür?

- A) Selam verdik borçlu çıktık.
- B) Talihim olsaydı anamdan kız doğardım.
- C) Bedava sirke baldan tatlıdır.
- D) Şeytan görsün yüzünü.

36. Aşağıdakilerden hangisi “Mal canın yongasıdır.” atasözünün anlamına en yakın olanıdır?

- A) Harman yel ile düğün el ile.
- B) Son gülen iyi güler.
- C) Mal adama hem dost hem düşmandır.
- D) Kimin ki bağı var, yüreğinde dağı var.

37. “Bir kişinin karakterini yaşadığı yer yansıtır.” anlamına gelen atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kurt kocayınca köpeğin maskarası olur.
- B) Yumuşak atın çiftesi pek olur.
- C) Güvenme varlığa, düşersin darlığa.
- D) Aslan yattığı yerden belli olur.

38. “Çıkarıcı kimselerin, toplumsal dayanışmayı baltalamak için uydurdıkları” atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ek tohumun hasını, çekme yiyecek yasını.
- B) Hatasız dost arayan dostsuz kalır.
- C) Düşenin dostu olmaz.
- D) Bakarsan bağ olur, bakmazsan dağ.

Atasözleri genel ve kesin hüküm taşır. Deyimler ise, kalıplaşmış olmalarına rağmen genel ve kesin hüküm taşımazlar.

39. Buna göre aşağıdakilerden hangisi atasözü değildir?

- A) El yarası geçer, dil yarası geçmez.
- B) Adı çıkmış dokuza, inmez sekize.
- C) Çivi çıkar, izi kalır.
- D) Danışan dağı aşmış, danışmayan düz yolda şaşmış.

40. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi doğrudan öğüt vermektedir?

- A) Bakkal, ölenin borcunu diriye ödetir.
- B) Bıçak yarası geçer, kılıç yarası geçmez.
- C) Balık ağa girdikten sonra akli başına gelir.
- D) Bir elinin verdiği öbür elin duymasın.

*Her sabah
Düşmanlar bilmesin diye
Sanki bayrammış gibi,
Ümitlerimi asarım pencereye.*

41. Şiirin anlamını aşağıdaki atasözlerinden hangisi verir?

- A) Kol kırılır yen içinde kalır.
- B) Kalıp kıyafetle adam olunmaz.
- C) Kanatsız kuş uçmaz.
- D) Kar susuzluk kandırmaz.

SINIF: 8

1. Aşağıdakilerden hangisi atasözleriyle ilgili değildir?

- A) Uzun deneyimler sonucu ortaya çıkmıştır.
B) Özlü ve kalıplaşmış sözlerdir.
C) Anonim halk edebiyatı ürünleridir.
D) Hepsisi mecaz anlamıdır.

2. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi "inanış" bildirmektedir?

- A) Ağlamayan çocuğu meme vermezler.
B) Öfke ile kalkan zararlı oturur.
C) Ananın bahtı kızına.
D) Araba devrilince yol gösteren çok olur.

3. "Her güzel şeyin hoşla gitmeyen yönü de bulunur." anlamına gelen atasözü hangisidir?

- A) Faydasız baş mezara yaraşır.
B) Fırsat sakal altından geçer.
C) Dikensiz gül olmaz.
D) Şimşek çakmadan gök gürlemez.

- I. Eller çok olunca yük hafifler.
II. Birlikten kuvvet doğar.
III. Baş başa vermeyince taş yerinden kalkmaz.
IV. El elden üstündür.

4. Yukarıdaki atasözlerinden hangisi anlamca diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV

*Ne türküyü yermek gerek,
Ne şarkıyı övmek gerek,
Önce bir güzel dinleyip,
Sonra gönül vermek gerek.*

5. Dörtlüğün anlamıyla ilgili atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Arı bal alacak çiçeği bilir.
B) Asıl azmaz, bal kokmaz.
C) Düşüne düşünme görmeli işi, sonra pişman olmamalı kişi.
D) Dile gelen ele gelir.

DEYİM-ATASÖZÜ

6. Aşağıdakilerden hangisinde deyim "gerçekleşebileceğine inanmak" anlamındadır?

- A) Kafa yormak
B) Akli yatmak
C) Şeytana pabucunu ters giydirme
D) Akli başından gitmek

"Hoca, elindeki tarifeyi havaya doğru sallayıp, çaylağa doğru bağırmış:
- Nafile, - - - - yiyemeyeceksin. Tarifi ben de."

7. Boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) ...ağzını arayarak
B) ...parmağını oynatarak
C) ...yele vererek
D) ...ağiz tadıyla

8. "Beni bu gezintiye razı etmek için - - - -" cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Dilden dile dolaşmak
B) Dil ağız vermemek
C) Dile getirmek
D) Dil dökmek

9. Aşağıdakilerin hangisinde "kulak" kelimesi bir deyim içinde yer almıştır?

- A) Kuzunun minicik kulakları benekliydiler.
B) Kepçe gibi kulakları vardı adamın.
C) Pencereden dışarıya kulak verdi.
D) Kulağını çektiği çocuk ona küstü.

10. "Kapmak" kelimesi aşağıdakilerin hangisinde deyim içinde kullanılmıştır?

- A) Öyle alıngandır ki gökteki buluttan nem kapar.
B) Kurt başıboş kuzuyu kapar.
C) Düşünde atılan paraları bir kartal gibi havada kaptı.
D) Kapıyı kapar, pencereyi kapar, girmesinler diye kimsecikler.

11. Aşağıdaki deyimlerden hangisi "bir işi eksik, yalan yanlış, kusurlu olarak yapmak" anlamındadır?

- A) Baş yarıp göz çıkarmak
B) Gözü yememek
C) On paraya on takla atmak
D) Baş sıkılmak

12. "Açmak" kelimesi aşağıdakilerin hangisinde deyim içinde kullanılmıştır?

- A) Bu anahtar bütün kapıları açar.
B) Evin bütün ışıklarını açtı.
C) Perdeyi açtı, oğluna seslendi.
D) Yeni çıkan kitaplardan söz açtı.

13. "İltifata alışık olmadığı için söylenenleri duyunca - - - -"

Boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilirse cümleye "utanmak" anlamı kazandırır?

- A) ...ellerini ovuşturdu.
B) ...yüzü kızardı.
C) ...kulaklarını tıkadı.
D) ...gözünü kan бүрүdü.

(1) Şükriye Teyze düğmesine basılmış teyp gibi konuşuyor. (2) Göğsümün üstünden kalkan bir ağırlığın, boğazıma doğru çıktığını hissediyorum. (3) İçim daralıyor, o konuşurken. (4) Kocasına ait her ayrıntıyı anlatıyor.

14. Paragrafta hangi cümlede deyim kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

15. "Annem beni çayırdı mı doğurdu ne, bayılıyor şü yeşil çimenlerin üstüne - - - - yatmaya." cümlesini aşağıdakilerden hangisi "yayıp dağılarak, sıkışık olmadan" anlamıyla tamamlar?

- A) ...sesi çıkmadan
B) ...sırtını dayayarak
C) ...boylu boyunca
D) ...sere serpe

TEST: 02

16. Aşağıdakilerin hangisinde deyim açıklamasıyla birlikte verilmiştir?

- A) Hayli varlıklı, hali vakti yerinde bir adamdı.
B) Sen de gelir miydin, hangi rüzgâr attı seni?
C) İşlerimi düzenli hale koyayım yeter.
D) Hangi akla hizmet edip işi yokuşa sürüyor?

17. "Pişmanlık duymak için vakit hiçbir zaman geç değildir." anlamına gelen atasözü hangisidir?

- A) Zararın neresinden dönülse kârdır.
B) Son pişmanlık fayda etmez.
C) Önce düşün, sonra söyle.
D) Öfkeyle kalkan zararlı oturur.

18. "Baş başa vermeyince taş yerinden kalkmaz." atasözüyle anlamdaş olan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Adamın iyisi iş başında belli olur.
B) Boş durmaktansa bedava çalışmak yeğdir.
C) Nerede birlik, orada dirlik.
D) Emek olmadan yemek olmaz.

19. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi paranın önemini vurgulamaktadır?

- A) Bal bal demekle ağız tatlı olmaz.
B) Var mı pulun herkes kulun.
C) Akıl yaşta değil baştadır.
D) Altın eşik, gümüş eşige muhtaçtır.

"Atasözlerinden bir kısmı doğrudan doğruya ahlak dersi ve öğüt verir."

20. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi bu açıklamaya örnektir?

- A) Çirkefe taş atma, üstüne sığar.
B) Minareyi çalan kılıfını hazırla.
C) Sütten ağzı yanan, yoğurdu üfleyerek yer.
D) Aç tavuk, kendini darı ambarında sanır.

21. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “biri-ni, küçük bir çıkar vererek susturmak ya da kendi tarafına çekmek” anlamı veren bir deyim vardır?

- A) Anlattıklarından ağızı gevşek biri oldu-ğu çıkarılabilir.
- B) Onu bırak, ağzına geleni söyler o.
- C) Ağzına bir kemik atıp susturmuşlar, tanık bulabilirsen bul.
- D) Herkesi ağzına baktıran biriydi o öğ-retmen.

22. “Bıkmak, usanmak” anlamına gelen deyim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Canını yakmak
- B) Canından bezmek
- C) Yüreği ağzına gelmek
- D) Yüreği kalkmak

23. “Ağzından çıkarı kulağı duymamak” deyiminin anlamca özdeşi hangisidir?

- A) Ağzını açık gözünü yummak
- B) Ağız açtırmamak
- C) Ağız dalaşına girmek
- D) Ağzından kaçırmak

24. Aşağıdaki deyimlerden hangisi hem mecaz hem gerçek anlamda değildir?

- A) Posasını çıkarmak
- B) Kulağını bükme
- C) El uzatmak
- D) Ömür sürmek

25. Aşağıdakilerden hangisi “kendinden geçmek” deyimine aynı anlamdadır?

- A) Kendi derdine düşmek
- B) Kendinde olmamak
- C) Kendini bırakmak
- D) Kendi kendini yemek

Bazı deyimlerin karşıladıkları kavramlarla hiçbir anlamsal ilgisi yoktur. Böyle deyimle-re “yummaca” denir.

26. Aşağıdaki deyimlerden hangisi yukarıdaki tanıma örnek olamaz?

- A) Küplere binmek
- B) Göz atmak
- C) Etekleri zil çalmak
- D) İpe un sermek

27. Hangisi “olağan gidişi tersine çevirmek için boşuna uğraşmak” anlamındadır?

- A) İki yakası bir araya gelmemek
- B) İğneyle kuyu kazmak
- C) Akıntıya kürek çekmek
- D) Samanlıkta iğne aramak

28. Aşağıdaki deyimlerden hangisi “çektir-gi sıkıntıya artık dayanamaz olmak, çok bunalmak” anlamındadır?

- A) Canı burnuna gelmek
- B) Can damarına basmak
- C) Cana minnet bilmek
- D) Canına değmek

29. Aşağıdakilerden hangisi “kötü yola düşmek” deyiminin karşıtıdır?

- A) Yol göstermek
- B) Yola gelmek
- C) Yol aramak
- D) Yol bulmak

1. Lafı ağzında gevelemek
2. Lafı çevirmek
3. Laf çiğnemek
4. Laf taşımak
5. Laf işitmek

30. Yukarıdaki deyimlerden hangi ikisi anlamca özdeştir?

- A) 1-5
- B) 2-4
- C) 1-3
- D) 2-5

Bazı deyimlerin karşıladıkları kavramlarla anlamsal ilişkisi vardır. Böyle deyimlere “iliştirme” denir.

31. Aşağıdaki deyimlerden hangisi yukarıdaki tanımlamaya örnek olamaz?

- A) Çam devirmek
- B) Ateş basmak
- C) Açığa vurmak
- D) Buyur etmek

32. “Yarasız yere kurt düşürmek” deyiminin anlamdaşı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yağlı ballı olmak
- B) Aralarından su sızmamak
- C) Dertsiz başa dert açmak
- D) Yüreği yanmak

33. “Dili damağı kurumak” deyiminin anlamdaşı hangisidir?

- A) Dili çözülmek
- B) Dili açılmak
- C) Dili damağına yapışmak
- D) Dili dolaşmak

34. Aşağıdaki deyimlerden hangisi “kendisine daha önce değer verenlerin sevgisini yitirmek” anlamındadır?

- A) Gözden kaçmak
- B) Gözden kaybolmak
- C) Göze çarpmak
- D) Gözden düşmek

35. Aşağıdakilerden hangisi “kendini kaybetmek” deyiminin anlamca karşıtıdır?

- A) Kendine gelmek
- B) Kendi ağızıyla yakalanmak
- C) Kendini göstermek
- D) Kendini kaptırmak

36. Aşağıdaki deyimlerden hangisi “kararlılık” bildirmektedir?

- A) Akli kesmek
- B) Aklına koymak
- C) Aklına uymak
- D) Aklına esmek

37. Aşağıdakilerden hangisi “doğru bil-nenden ayrılmak” anlamında bir deyim değildir?

- A) Yoldan çıkmak
- B) Yolunu kesmek
- C) Yolunu sapıtmak
- D) Kötü yola düşmek

38. Aşağıdaki deyimlerden hangisi “makaraları koyuvermek” deyimine aynı anlamdadır?

- A) Zembereği boşanmak
- B) Zevkten dört köşe olmak
- C) Zıvanadan çıkmak
- D) Kendini kaybetmek

39. Aşağıdaki deyimlerden hangisi “Eliyle hamur ovalar, gözüyle dana kovalar.” deymi-yle anlamca özdeştir?

- A) Eli koynunda kalmak
- B) Elinden hiçbir şey kurtulmamak
- C) El kesesinden sultanın, develer olsun kurbanın
- D) Eli işte gözü oynaşta olmak

40. Aşağıdaki deyimlerden hangisi “çam devirmek” deyimine anlamca yakın değildir?

- A) Baltayı taşa vurmak
- B) Pot kırmak
- C) Gaf yapmak
- D) Çürük tahtaya basmak

41. Aşağıdakilerden hangisi “iyi sonuç alacağını düşünerek kendini büyük sıkıntıla-ra sokan bir işe girişmek” anlamındadır?

- A) Başına yıkmak
- B) Başına çökmek
- C) Başına iş açmak
- D) Başından büyük işe kalkışmak

42. Aşağıdakilerden hangisi “avare dolaş-mak” anlamında bir deyimdir?

- A) İpini sürüyüp gezmek
- B) İstifini bozmamak
- C) İşin alayında olmak
- D) İpe sapa gelmez

43. Aşağıdakilerden hangisi deyim değildir?

- A) Ölümlü burun buruna gelmek.
- B) Dost ile ye iç, alışveriş etme.
- C) Körler mahallesinde ayna satmak.
- D) Durup durup turnayı gözünden vurmak.

44. Aşağıdakilerden hangisi “kendini dir-hem dirhem satmak” deyimine anlamca özdeştir?

- A) Kendini beğenmek
- B) Kendi yağıyla kavrulmak
- C) Kendi payına düşene razı olmak
- D) Kendini naza çekmek

SINIF: 8

1. Aşağıdaki deyimlerden hangisi mecaz anlam özelliği taşımamaktadır?

- A) Aklını başından almak
- B) Uçan kuşa borcu olmak
- C) Diken üstünde oturmak
- D) Parayla değil sırayla olmak

2. Aşağıdaki deyimlerden hangisi mecaz anlam özelliği taşımamaktadır?

- A) Kendine çeki düzen vermek
- B) Her tarakta bezi olmak
- C) Burnundan kıl aldirmamak
- D) Burnunun dikine gitmek

3. Aşağıdakilerden hangisi deyim değildir?

- A) Başından aşağı kaynar sular inmek
- B) Yangından mal kaçırarak
- C) Suya sabuna dokunmamak
- D) Allah'ın günü iş yapmak

4. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi iki yargılı değildir?

- A) Karaman'ın koyunu, sonra çıkar oyunu.
- B) Babamın adı Hıdır, elimden gelen budur.
- C) Ayağını yorganına göre uzat.
- D) Ele verir talkını, kendi yutar salkımı.

5. Deyimlerden hangisi iki yargılı değildir?

- A) Kan kusup kızılıcık şerbeti içtim demek
- B) Karda yürüyüp izini belli etmemek
- C) Saman alevi gibi parlayıp sönmek
- D) Zeytinyağı gibi üste çıkmak

6. Aşağıdaki deyimlerden hangisi "yola çıkmak" deyiimiyle anlamca özdeşdir?

- A) Yola düşmek
- B) Yolu düşmek
- C) Yola gelmek
- D) Yolunu bulmak

7. Aşağıdaki deyimlerden hangisi hem gerçek hem de mecaz anlam taşımaktadır?

- A) Gözü kara olmak
- B) Parmağı ağzında kalmak
- C) Kulak vermek
- D) Dili çözülmek

"Bazı atasözlerinde soya çekimle ilgili yargılar bulunur."

8. Hangisi bu tanıma örnek olamaz?

- A) Kurt yavrusu kurt olur.
- B) Ağaca bakan keçinin dala çıkan oğlağı olur.
- C) Aslı ne ise nesli de odur.
- D) Huylu huyundan vazgeçmez.

9. Hangisi "öğüt verme" anlamı taşımaktadır?

- A) Demir tavında, dilber çağında.
- B) Eken biçer, konan göçer.
- C) Paran varsa kefil, işin yoksa şahit ol.
- D) Bir koyundan iki post çıkmaz.

10. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi "Doğru söyleyenin tepesi delik olur." atasözüne anlamca en yakındır?

- A) Doğru söyleyeni dokuz köyden kovarlar.
- B) Doğru söz yemin istemez.
- C) Doğrunun Allah yardımcısıdır.
- D) Doğru söz ağıdan (zehirden) acıdır.

11. Aşağıdakilerin hangisi "Bir şeyin görünüşünü değiştirmek, ona değer kazandırmaz." anlamı taşımamaktadır?

- A) Deve Kâbe'ye gitmekle hacı olmaz.
- B) Eşek kulağı kesilmekle küheylan olmaz.
- C) Sakal ile olsaydı, keçiye danışarlardı her işi.
- D) İtin duası kabul olsa, gökten kemik yağardı.

DEYİM-ATASÖZÜ

Bazı atasözleri açlık duygusunun insanları ne gibi davranışlara itebileceğini ortaya koyar.

12. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi yukarıdaki açıklamaya örnek olamaz?

- A) Acıkan yer ayrı, acıyan yer ayrıdır.
- B) Aç kurt aslana saldırır.
- C) Deveyi yardan uçuran bir tutam ottur.
- D) Aç kendini ateşe salar.

13. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi nesnel bir yargı taşımamaktadır?

- A) İki gönül bir olunca samanlık seyran olur.
- B) Bal bal demekle ağız tatlı olmaz.
- C) Korkunun ecele faydası yoktur.
- D) Taşıma su ile değirmen dönmez.

14. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi "açgözlülükle" ilgili değildir?

- A) Deve boynuz ararken kulaktan olmuş.
- B) Altın yumurtlayan tavuk kesilmez.
- C) Fukaranın ahı, tahtan indirir şahı.
- D) Bir Çingene'yi dokuz mahalle doyuramaz.

Üzerine fazla titredığımız, özenle korumaya ve kollamaya çalıştığımız şeylere daha kolay zarar gelir.

15. Yukarıdaki cümleyi en iyi ifade eden atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Denize düşen yılana sarılır.
- B) Esirgenen göze çöp batar.
- C) Küheylan at, çul içinde de bellidir.
- D) Dost kara günde belli olur.

16. "Olumsuz ve zor anlarda hiç yardım alamayacağımız insanlardan bile yardım isteriz." cümlesini en iyi ifade eden atasözü hangisidir?

- A) Denize düşen yılana sarılır.
- B) Esirgenen göze çöp batar.
- C) Tek taşla duvar olmaz.
- D) Dost kara günde belli olur.

TEST: 03

Kimi atasözleri anlamları yönüyle, konuya bakış açısıyla birbirleriyle çelişir.

17. Bu açıklamaya uygun iki atasözü aşağıdaki seçeneklerin hangisinde verilmiştir?

- A) Büyük dağın dumanı büyük olur. Yoluyla giden yorulmaz.
- B) Can çıkmayınca huy çıkmaz. İnsan yedisinde ne ise yetmişinde de odur.
- C) Kismetinde ne varsa kaşığına o çıkar. Kismet gökten zembille inmez.
- D) Akacak kan damarda durmaz. Kız beşikte çeyiz sandıkta.

18. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim açıklamasıyla birlikte kullanılmamıştır?

- A) Konferanstaki konuşmada ölçüyü kaçırdın, doğrusu çok ileri gittin.
- B) Salon o kadar kalabalık ki iğne atsan yere düşmez.
- C) Söylediklerimin hiçbirini önemsemiyor, hepsini hafife alıyor.
- D) Aldıklarımı ona gösterdim, hepsine dudak büktü.

19. Aşağıdakilerin hangisinde deyim açıklamasıyla birlikte verilmemiştir?

- A) Çocukluğunu çobanlıkla geçirmiş, iri cüsseli, ele avuca sığmayan bir çocuktuk.
- B) En karmaşık konuları bile tereyağından kıl çeker gibi kolayca hallederdi.
- C) Çömleğin altınla dolu olduğunu görünce gözü fal taşı gibi açıldı, şaşta kaldı.
- D) Öyle herkesin içinde birdenbire her şeyi söylememelisin, damdan düşer gibi her şeyi anlatmamalısın.

20. Aşağıdaki deyimlerden hangisinin karşılığı durum yanlış verilmiştir?

- A) Eli ayağı dolaşmak – telaş
- B) Kolu kanadı kırılmak – çaresizlik
- C) Gözleri vefecri okumak – kurnazlığı gözünden belli olmak
- D) Etekleri tutuşmak – çok sevinmek

Dilimizde "kulak" kelimesiyle kurulmuş olan birçok deyim vardır. Söylenenleri ciddiye almamak anlamında - - - - (I), yakınında konuşulanları belli etmeden dinlemek anlamında - - - - (II), anlatılan bir şeyi çok dikkatli dinlemek anlamında - - - - (III) deyimlerini kullanırız.

21. Parçaya göre numaralarla belirtilen boşluklara hangi deyimleri getirebiliriz?

- A) kulak kesilmek, kulak asmamak, kulak kabartmak
- B) kulak kabartmak, kulak asmamak, kulak kesilmek
- C) kulak asmamak, kulak kabartmak, kulak kesilmek
- D) kulak asmamak, kulak kesilmek, kulak kabartmak

Bir topluluk içinde yalnız bir kişinin yıkıma katlanması güçtür. Ancak herkese birden gelen sıkıntı ve yıkım hafifleşir, insan, "Yalnız benim başımda değil bu sıkıntı, herkes aynı şeyi yaşıyor." diye teselli bulur.

22. Yukarıda anlatılan durumu karşılayan atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) El ile gelen, düğün bayramdır.
- B) Elin ağzı torba değil ki büzesin.
- C) El için kuyu kazan evvela kendi düşer.
- D) El için ağlayan iki gözden olur.

23. Aşağıdakilerden hangisinde atasözünün anlamı yanlış gösterilmiştir?

A)	Bulanık su, balıkçının yarı kazancıdır.	Çıkar sağlaması, ortalığın karışmasına bağlı olan kişileri için karışıklık çıkması iyi bir şeydir.
B)	Çivi çıkar ama izi kalır.	Başkasına yaptığın bir fenalığı kaldırıp gideren bile kötü anısını gideremezsin.
C)	Dost dostun eğerlenmiş atıdır.	Gerçek dost, arkadaşının sıkışık zamanında yardımına koşmaya hazır durumdadır.
D)	İki karpuz bir koltuğa sığmaz.	İnsan büyük işleri tek başına yapamaz, başkalarıyla iş birliği yapmalıdır.

24. "Bir olayın gerçekten meydana gelmiş olup olmadığını anlamak için gizli kalama-yan belirtisine bakmak gerekir." anlamını içeren atasözü hangisidir?

- A) Ateş olmayan yerden duman çıkmaz.
- B) Aşure yemeye giden kaşığını taşır.
- C) Altın yerde paslanmaz, taş yağmurda ıslanmaz.
- D) Akıntıya karşı kürek çekilmez.

25. "Başkalarının hoşuna gitmeyecek işleri yapanlar, yaptıklarından daha kötü şeylerle karşılaşır." anlamına gelen atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rüzgârlı havanın kuytusunu, yağmurlu havanın uykusu...
- B) Rüzgâr esmeyince yaprak oynamaz.
- C) Rüzgâr eken fırtına biçer.
- D) Rüzgâra karşı tüküren, kendi yüzüne tükürür.

26. "Her iş zamanında yapılmalıdır." anlamına gelen atasözü hangisidir?

- A) Harman yel ile düğün el ile.
- B) Demir tavında dövülür.
- C) Bakmakla olsaydı kediler kasap olurdu.
- D) At binenin, kılıç kuşananın.

Hepimiz, çevremizdeki insanlarla dostluklar kuruyoruz. Bu dostlarımızın her birinin de kendine göre güzel veya kusurlu yönleri vardır. Biz onların bu özelliklerini bilerek dostluğumuzu sürdürüyoruz. Zaten dostluk da ancak böyle düşünülürse sürdürülebilir. Bazıları ise hiçbir kusuru olmayan dost aramaya kalkıyor. Ancak böyle bir dost bulmak hiç de kolay değildir. Üstelik böyle davrananların yakınlarındaki insanların dostluğunu da yitirdiğine tanık oluyoruz.

27. Bu parçayı en iyi özetleyen atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dost dostun ayıbını yüzüne söyler.
- B) Dostun attığı taş baş yarmaz.
- C) Dost başa, düşman ayağa bakar.
- D) Kusursuz dost arayan, dostsuz kalır.

28. "Kaçan balık büyük olur." atasözünün konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yoksulluk
- B) Pişmanlık
- C) Fırsat
- D) Tembellik

Çocuk eğitiminde disiplin önemlidir. Yalnız disiplin kavramını doğru ve çarpıtmadan anlamalı, uygulamalıdır. Bu atasözü, öğretici, düzenli davranış kazandırma işi anlamında kullanılıncaya kadar çocuk eğitimindeki sağlıklı tutum ve kuralları içine alır. Bundan dolayı "- - - -" atasözünü bu anlam içerisinde değerlendirmek gerekir.

29. Parçadaki boş bırakılan yere atasözlerinden hangisinin getirilmesi uygundur?

- A) Baskısız çalıy yel alır, yel almazsa el alır.
- B) Çocuksuz ev, kalaysız kaba benzer.
- C) Çocuk, bir evin süsüdür.
- D) Adam olacak çocuk, doğuşundan belli olur.

30. "Deveyi yardım (uçurumdan) uçuran bir tutam ottur." atasözü aşağıdaki cümlelerin hangisiyle aynı doğrultudadır?

- A) Bir işe başlamadan önce iş hakkında iyi bir araştırma yapılmalıdır.
- B) Gelecekte rahat etmek isteyenler bugün çok çalışmalıdır.
- C) Küçük çıkarların peşinden koşanlar, büyük felaketlere sürüklenebilir.
- D) Deneyim, başarısızlıklar sonucunda elde edilir.

Yaşam bahçesinde her davranış, doğal sonucuna varır. İnsanoğlu tarlasına ne ekerse sonunda onu biçer. Yani yaşam yolu tesadüfler içermemektedir. Aynı nedenler, aynı koşullarda aynı sonuçları doğurur. Aynı nedenler, aynı koşullarda farklı sonuçlar doğuramaz.

31. Bu parçayı en iyi özetleyen atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eken biçer, konan göçer.
- B) El atına binen tez iner.
- C) Eskisi olmayanın yenisi olmaz.
- D) Er olan ekmeğini taştan çıkarır.

32. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim açıklamasıyla verilmiştir?

- A) Yangın çıkınca çok korkmuş, yüreği ağzına gelmişti.
- B) Arkadaşının hatalarına göz yummaya başlamıştı.
- C) Onun her hareketi gözüme batıyordu.
- D) Bu işi yapmak için her tehlikeyi göze aldık.

Arı nasıl en iyi balı yapmak için en iyi çiçekleri arar bulursa; insan da yararlanabileceği şeyleri arayıp bulmak zorundadır. Başarılı olmanın başlıca koşulu nereden, neyi, nasıl elde edeceğimizi önceden bilmemizdir.

33. Yukarıdaki açıklamayı karşılayan atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Arı söğüdü, akıllı öğüdü sever.
- B) Arı bal alacak çiçeği bilir.
- C) Arı gibi eri olanın, dağ kadar yeri olur.
- D) Arı ile kalkan bal başına, sinek ile kalkan leş başına.

Çalışmadan para harcayan kişiler, çalışanların sayesinde rahat bir hayat sürdürürler. Bu nedenle çalışmayan, tembellik yapan kişiler çalışan, bir şeyler yapmak için emek harcayanlara borçludurlar.

34. Yukarıda açıklaması verilen atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yürük ata paha olmaz.
- B) Bugünkü tavuk yarınki kazdan iyidir.
- C) Ne verisen elinle, o gider seninle.
- D) Yatanın yürüyene borcu vardır.

35. "Eşeği düğüne çağırılmışlar, ya odun eksik ya su, demiş." atasözünde eşeğin düşüncesini aşağıdakilerden hangisi en iyi yansıtır?

- A) Ne güzel! Düğüne odun, su taşıyıp faydalı olacağım.
- B) Bu çağrı, beni ağırlamak için değil, kendilerine hizmet ettirmek için.
- C) Düğüne gitsem mi acaba? Evde de yapacak çok iş var.
- D) Sürekli aranan biriyim, beni herkes seviyor.

36. Hangi atasözü "Her şeyini kaybetmiş kimsenin artık bir şeyini kaptırmak gibi korkusu olmaz." anlamındadır?

- A) Kurt kocayınca köpeğin maskarası olur.
- B) İslanmışın yağmurdan korkusu olmaz.
- C) Acı patlıcanı kırağı çalmaz.
- D) Ölmüş eşek kurttan korkmaz.

37. "Yangına körükle gidilmez." atasözünde yangın neyi temsil etmektedir?

- A) Yapılan hatayı
- B) Gergin ortamı
- C) Sorumsuz davranışı
- D) Kötü söz

SINIF: 8

1. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde deyim açıklamasıyla birlikte kullanılmıştır?

- A) O programdan sonra iyice gözden düştü, artık kimse onu aramıyormuş.
- B) Artık bıçak kemiğe dayandı, zamanımız kalmadı.
- C) Onu buraya getirene kadar çok uğraştım, akla kararı seçtim.
- D) Pişmiş aşı su katmak istemiyorsan bu işi unut.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim anlamına uygun kullanılmamıştır?

- A) Bugünlerde herkes kendi derdine düştü, kimse kimseyle ilgilenmiyor.
- B) Projeyi geçen gün bütün ayrıntılarıyla ele aldık, bir karar veririz yakında.
- C) Düşüncelerini bir çırpıda söyledi, lafı çevirdi durdu.
- D) Artık ok yaydan çıktı, senin için bir şey yapamam.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "korkutup tehdit etmek" anlamında bir deyim kullanılmıştır?

- A) Bu olaydan sonra ona iyi bir gözdağı vermek gerekiyor.
- B) Siz merak etmeyin; o, er geç kapana kısılacaktır.
- C) Yıllardan beri bize kan kusturduklarını biliyorsunuz.
- D) Damarına basarsan yapmayacağı yoktur, haberin olsun.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim açıklamasıyla beraber verilmiştir?

- A) Yapamayacağı şeyleri yapacakmış gibi konuşur, sonra da etekleri tutuşurdu.
- B) Ona verdiğimiz işi tam gerektiği gibi yapar, soruların hakkını verirdi.
- C) Terazî tartıyla, her şey vaktiyle olur, derler.
- D) Bu söylediklerim hepinizin kulağına küpe olsun.

Alper bir sorumluluğu olduğunda hiç ara vermeksizin, fedakârlık göstererek çok çalışır fakat zaman daraldıkça da telaşlanır, kendine hâkim olamazdı.

5. Alper'in içinde bulunduğu durumları sırasıyla hangi deyimler ifade eder?

- A) Hakkını vermek - Etekleri zil çalmak
- B) Parmak ısırtmak - Etekleri tutuşmak
- C) Geceyi gündüze katmak - Etekleri tutuşmak
- D) Gözü gibi sakınmak - Dizlerini dövmek

Biz Türkler bir işi başarabileceğimize kendimizi nasıl inandırırız? Örnekleri izleyerek... Bir tanıdığımız bir işi başarmışsa biz de o işi başarabileceğimize inanırız. Tanıdık biri yapınca kendimize daha fazla güveniriz, o işi gözümüze kestirebiliriz.

6. Altı çizili deyimle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir işi yapacak, başaracak güç ve yeteneği kendinde bulmak
- B) Aşırı bir isteğin, öfkenin etkisiyle ne yaptığını bilmez duruma gelmek
- C) Bir konuda aldanmamak için uyanık bulunmak
- D) Bir şeye aşırı ilgi göstermek, önemle bakıp korumak

Her gün aynı şeyleri tekrar tekrar yaşıyorum. Bu kadar üstüme gelmeleri, sürekli beni rahatsız etmeleri dayanılmaz bir hal aldı. Daha fazla böyle sürmesine izin veremem, ----.

7. Yukarıda verilen cümle aşağıdaki deyimlerden hangisiyle tamamlanırsa anlam bütünlüğü bozulmaz?

- A) ...bıçak kemiğe dayandı.
- B) ...akla kararı seçtim.
- C) ...yuvarlanıp gideceğiz.
- D) ...dünyadan elimi eteğimi çektim.

DEYİM-ATASÖZÜ

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim anlamına uygun kullanılmamıştır?

- A) İşleri yine ters gitti, dört ayağının üzerine düştü.
- B) Girdiği ortama hemen ayak uydurur, sıkıntı çekmez.
- C) Onunla karşılaşmak istemiyorum, ayaklarım geri geri gidiyor.
- D) O kadar mutlu ki ayakları yere değmiyor son günlerde.

9. "Babam ---- ama bu defa nedense onu ikna edemedim; Nuh diyor, peygamber demiyor." cümlesinde boş bırakılan yerde hangi deyim kullanılmalıdır?

- A) ...kaşının üstünde gözün var demezdi
- B) ...buluttan nem kapardı
- C) ...bir dediğimi iki etmezdi
- D) ...gözünü budaktan sakınmazdı

- 1. burun kıvrırmak – beğenmemek
- 2. burnu havada olmak – hayalci olmak
- 3. burnundan gelmek – sıkıcı olmak
- 4. burnundan solumak – öfkelenmek

10. Yukarıdaki deyimler ve anlamları eşleştirmelerinin hangileri yanlıştır?

- A) 1 ve 2
- B) 2 ve 3
- C) 1 ve 4
- D) 3 ve 4

Bir yılda hem ev hem araba aldı. Çevresindeki bu bir türlü kabullenemediler. Adamcağız ----.

11. Bu parça hangisiyle tamamlanırsa parçanın anlam bütünlüğü sağlanır?

- A) ...herkesin gözüne çarptı.
- B) ...herkesin gözüne girdi.
- C) ...herkesin gözüne battı.
- D) ...herkesin gözünü doldurdu.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim açıklamasıyla kullanılmıştır?

- A) Sözünde durmayınca gözden düştü.
- B) Çok zayıfladı, iğne ipliğe döndü.
- C) O bizi sever, bir dediğimizi iki etmez.
- D) Arkadaşıyla göz göze gelmek istemedi.

TEST: 04

- 1. İntikamını alacağı günü bekleyerek yıllarca ----.
  - 2. Yan masada hararetle konuşulanlara çaktırmadan ----.
  - 3. Her zaman çocuklarının hatrına ----.
- 13. Bu panolardaki cümleler aşağıdaki deyimlerle tamlandığında hangi deyim dışta kalır?**
- A) kulak kesildi.
  - B) kulak kabarttı.
  - C) dişini sıktı.
  - D) diş bileli.

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim anlamıyla cümledeki kullanımı birbirine uymamaktadır?

- A) Arkadaşını çok sever, ona asla toz kondurmazdı.
- B) Çok yufka yürekli biriydi, söylenen her şeye sorgulamadan inanırdı.
- C) Beklediğim mektup birazdan gelir, eli kulağındadır.
- D) Kardeşim olunca benim pabucumu dama attınız, diyordu.

(1) Kapılar açıldığında biz annemle bahçeydik. (2) Kapıdan girenleri görünce annem, şaşkınlığını gizleyemedi. (3) Minik Rüzgâr, mahallenin kedilerini önüne katmış, yüzünde mutlu bir ifadeyle öylece içeri giriyordu. (4) Kediler, sağa sola kaçışmaya başlayınca önce biraz korktuk.

15. Numaralanmış cümlelerden hangisinde deyim kullanılmıştır?

- A) 1.
- B) 2.
- C) 3.
- D) 4.

16. "Söylediği son sözler içime oturdu." cümlesindeki altı çizili deyim cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Kafası karışık bir halde saatlerce gökyüzündeki martıların dansını izledi.
- B) Bakışlarıyla ta yüreğime kadar işletmişti o hissettiği acıyı.
- C) Beğendiği birkaç şeyi daha almayı kafasına koymuştu.
- D) Uzun süre uğraştıktan sonra her şeyi olurlarına bırakmaya karar verdi.

Çocukları kendi hallerine bırakmayı modern eğitim zanneden bir baba tanıdım. Onlarla hiç ilgilenmiyordu. Onları sabahtan itibaren sokağa bırakıyor, ancak hava kararınca içeri alıyordu. Baba, yanıldığını anladığı zaman iş işten geçmişti. Kızlar, ellerinden hiçbir ev işi gelmediği için koca bulamayıp evde kaldılar. Oğlanlar da okuyamamış, işsiz güçsüz takımına karışmışlardı.

17. Parçada sözü edilen babanın ailesi ile ilgili tutumunun yanlışlığını en iyi ifade eden atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çoğu zarar, azı karar.
- B) Çocuk düşe kalka büyür.
- C) Bitli baklanın kör alıcısı olur.
- D) Çocuğa iş buyuran ardınca kendi gider.

18. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi "Aslında işe yaramaz olan ya da sonradan o duruma gelmiş bulunan şeyi, ne denli uğraşsanız işe yarar duruma getiremezsiniz." anlamını içermektedir?

- A) Her kaşğın kısmeti bir olmaz.
- B) Çürük tahta çivi tutmaz.
- C) İşleyen demir pas tutmaz.
- D) Su bulanmayınca durulmaz.

Başladığın işin güç yürüyeceğini, parlak sonuç vermeyeceğini düşün. Kendini ona göre hazırla ki sonunda düş kırıklığına uğramayasın. Aksi gerçekleşirse yani işini kolay yürütüp iyi sonuçlar alırsan sevinirsin.

19. Yukarıdaki sözleri özetleyen atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İşleyen demir pas tutmaz.
- B) İşini kış tut da yaz çıkarsa bahtına.
- C) Kaçan balık büyük olur.
- D) Rüzgâr eken fırtına biçer.

20. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi "İnsan ne denli çok çalışıp para kazanırsa kazansın, tutumlu harcamasını bilmezse para biriktiremez." anlamındadır?

- A) İşten artmaz, dişten artar.
- B) Bakarsan bağ olur, bakmazsan dağ olur.
- C) Tuzak ile aslan tutulur, güç ile fare tutulmaz.
- D) Dağ yüce olsa da yol üstünden aşar.

21. "Bana dokunmayan yılan bin yaşasın." atasözünün konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tembellik
- B) Bencillik
- C) Güçsüzlük
- D) Cahillik

Kendi yararına bir iş yapmak için fırsat kollayan kişi, kimsenin bu işe engel olamayacağı karışık zamanları sever.

22. Bu düşünceye uygun atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Baskıdaki altından askıdaki salkım yeğdir.
- B) Arpa samanyla, kömür dumanıyla.
- C) Gölgeyi hoş gören, tekneyi boş görür.
- D) Kurt dumanlı havayı sever.

23. Aşağıdakilerden hangisi "Gem almayan atın ölümü yakındır." atasözünün anlamına uygundur?

- A) Öfkeli insanlar çoğu zaman durumlarından kolay kurtulamaz.
- B) Bir beklentiyi gerçekleştirmeyen insanlar başarısızlığa mahkumdur.
- C) Kendi bildiğinden şaşmayan insanların bir yerlere varması zordur.
- D) Söz dinlemeyen öfkeli kişiler bu tavırlarından dolayı büyük zarar görürler.

24. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi "İnsan, konuştuğu kadar süreyi başkalarını dinlemek için ayırırsa hem daha az yanlış yapar hem de sıkıcı olmaktan kurtulur." cümlesini destekler nitelikte değildir?

- A) Söz gümüşse sükût altındır.
- B) İki dinle bir söyle.
- C) Akıllının uzun kulakları, kısa dili vardır.
- D) Söz var iş bitirir, söz var baş yitirir.

Arabayla gezmek güzel de bunu bir de arabayı çeken ata sor bakalım.

25. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi yukarıdaki cümleyle aynı iletive sahiptir?

- A) Emek olmadan yemek olmaz.
- B) Davulun sesi uzaktan hoş gelir.
- C) Bin bilsen de bir bilene sor.
- D) At sahibine göre kişner.

Bazı atasözlerinde bir olayın hikâye edilişi söz konusudur.

26. Aşağıdakilerin hangisinde bu açıklamaya örnek yoktur?

- A) Kurda "Neden boynun kalın?" demişler, "İşimi kendim görürüm de ondan." demiş.
- B) Ayağını sıcak tut, başını serin; gönlünü ferah tut, düşünme derin.
- C) Ağaca balta vurmuşlar, "Sapı bedenimden." demiş.
- D) Yengece "Niçin yan yan gidersin?" demişler; "Serde kabadayılık var." demiş.

27. Aşağıdaki atasözlerinden hangisinde "kararsızlık" durumu vurgulanmıştır?

- A) Sütten ağzı yanan yoğurdu üfleyerek yer.
- B) Aşağı tükürsen sakal, yukarı tükürsen bıyık.
- C) Kedi erişemediği ete "murdar" dermiş.
- D) Erken öten horozun başını keserler.

İnsanlar arasında dayanışma önemlidir. Ancak hiç kimse, sadece başkalarının yardımına güvenerek önemli bir işe girişmesin. Çünkü başkalarının yapacağı yardım her an kesilebilir ve iş ortada kalabilir.

28. Bu açıklamaya uygun atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) El kazanı ile aş kaynamaz.
- B) Dost dostun eyerlenmiş atıdır.
- C) Kimse kimsenin kısmetini yemez.
- D) Bir elinin verdiği öbür elin görmesin.

"- - -" atasözünün anne ve babaları uyaran bir yönü de var. Çocuklarını olumsuz yönde sürekli eleştiren, onların duygu ve düşüncelerini dilediği gibi ifade etmesini engelleyen anne babalar; çekingen, içine kapanık, alıngan bireyler yetiştirirler. Bu da çocukların ilerde dengeli bireyler olmasını engeller.

29. Bu parçada boş bırakılan yere düşünceyi en uygun şekilde tamamlayacak atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çocuğa iş buyuran arkasından kendi gider.
- B) Ne ekersen onu biçersin.
- C) Akıl yaşta değil baştadır.
- D) İnsan yedisinde neyse yetmişinde de odur.

İnsan insana her zaman gereklidir; o yüzden insanlar buldukları her yerde kendilerine konuşacakları, dertleşecekleri binlerini ararlar.

30. Yukarıdaki düşünceyi aşağıdaki atasözlerinden hangisi desteklemez?

- A) Ev alma, komşu al.
- B) Can canın yoldaşdır.
- C) Yoldan kal, yoldaştan kalma.
- D) Bir elin nesi var, iki elin sesi var.

31. Hangisinde nitel ve nicel anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- A) Beş kuruşun varsa beş yere düğümler.
- B) Dost için ölmeli, düşman için dirilmeli.
- C) Kurunun yanında yaş da yanar.
- D) Doğru söyleyeni dokuz köyden kovarlar.

32. Aşağıdaki atasözlerinden hangisinin konusu ötekilerden farklıdır?

- A) Derdini söylemeyen derman bulamaz.
- B) Alından ter akmadan cepten para taşmaz.
- C) Bakarsan bağ, bakmazsan dağ olur.
- D) Toprağı işleyen ekmeği dişler.

33. Atasözlerinin hangisinde "insanları tanımanın zorluğu" anlatılmaktadır?

- A) İnsan insanın şeytanıdır.
- B) İş, insanın aynasıdır.
- C) İnsan yedisinde ne ise yetmişinde de odur.
- D) Hayvanın alacası dışında, insanın alacası içinde.

34. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi mecazlı anlatıma örnek değildir?

- A) Bıldırcının beyliği arpa biçilene kadar.
- B) İki baş bir kazanda kaynamaz.
- C) Kan kusana altın leğenin ne faydası var.
- D) Bugünün işini yarına bırakma.

35. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi sadece mecaz anlam taşır?

- A) Bugünün işini yarına bırakma.
- B) İnsan yedisinde ne ise yetmişinde de odur.
- C) Adamın iyisi iş başında belli olur.
- D) Rüzgâr eken, fırtına biçer.